

ศีล 5 คุณค่าของชีวิตและสังคม The Five Precepts: The Value of Life and Society

วิจารณ์หนังสือ: ศีล 5 คุณค่าของชีวิตและสังคม

ผู้เขียน: พระมหาสุทิตย์ อาภากร, ดร.

สำนักพิมพ์: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)

ปีที่พิมพ์: 2558 จำนวน 38 หน้า

รณิดา สวานนมะไฟ

Ramida Suanmafai

พระวัชรคุณบัณฑิต

Phar Vajcharakhunbandit

พระครูภาวนาพัฒนบัณฑิต

Phrakhrubhavanapatthanabanthita

วิทยาลัยสงฆ์ร้อยเอ็ด มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Roi Et Buddhist College

E-mail: ramida102526@gmail.com

Received: 10 July 2025; Revised: 19 August 2025; Accepted: 30 August 2025

บทคัดย่อ

หนังสือเรื่อง ศีล 5 คุณค่าของชีวิตและสังคม เขียนโดย พระมหาสุทิตย์ อาภากร, ดร. ผู้ตีความเห็นว่าการจัดโครงสร้างของหนังสือมีความเหมาะสมด้วยการแบ่งเนื้อหาที่ลงตัว ลำดับการนำเสนอเนื้อหาเป็นลำดับขั้นตอนชัดเจน หนังสือเล่มนี้ นำเสนอหลักการอยู่ร่วมกันในสังคมสงบสุข มีการพัฒนาคุณภาพชีวิต มีการจัดการและคุ้มครองชีวิตที่ดีร่วมกัน ปราศจากการทำลาย ทำร้าย ลักขโมย ฆ่าข่มขืน ไม่มีการหลอกลวง ปราศจากยาเสพติด และการก่ออาชญากรรม เป็นสังคมที่ไว้วางใจซึ่งกันและกัน และเป็นสังคมที่เกื้อหนุนต่อการพัฒนาชีวิตที่ออกมา วันใดมนุษยชาติมีจิตสำนึกแห่งความดีงาม อาศัยความเมตตา กรุณา และใช้สติปัญญา เป็นกำลังแห่งตน วันนั้นมนุษยชาติจะสามารถสร้างสรรค์สิ่งที่ดีงาม ทั้งต่อตนเอง เพื่อนมนุษย์ สรรพสัตว์ และสรรพสิ่งได้อย่างน่าสรรเสริญ

สังคมไทยในปัจจุบัน นับว่าเป็นความอยากลำบากต่อการรักษาคุณธรรม จริยธรรม ปัจจัยหลักของการสร้างสังคมให้น่าอยู่ การมีศีล 5 เป็นพื้นฐานของการดำเนินชีวิตเท่านั้น จึงจะทำให้บุคคลและสังคมได้รับความสุข การใช้หลักเบญจธรรม คือความไม่เมตตากรุณา การตั้งใจประกอบอาชีพสุจริต การให้เกียรติยกย่องความเป็นมนุษย์ และสตรีเพศ การรักษาสุขภาพและมิตรภาพ รวมทั้งการมีสติปัญญาเพื่อรักษาตน จะทำให้สังคมน่าอยู่ ก็เท่ากับว่าเป็นการรักษาศีล 5 ได้แล้วในสังคมปัจจุบัน

คำสำคัญ: ศีล 5, คุณค่า, ชีวิตและสังคม

Abstract

The book, The Five Precepts: The Value of Life and Society, written by Phra Maha Suthit Aphakaro, Dr., interpreter believes that the structure of the book is appropriate with a proper division of content. The order of content presentation is clear. This book presents the principles of living together in a peaceful society, developing quality of life, managing and protecting good life together, free from destruction, harm, theft, murder, rape, deception, free from drugs and crime, a society that trusts each other and a society that supports the development of a flourishing life. The day when humans have a sense of goodness, rely on kindness, compassion and use intelligence as their strength, that day humans will be able to create good things for themselves, fellow humans, animals and all things in a commendable way.

Current Thai society is considered a difficult task in maintaining morality and ethics, the main factors in creating a livable society. Having the Five Precepts as the foundation of life alone will make individuals and society happy. Using the principles of the Five Virtues, namely, having kindness, intention to pursue honest occupations, respecting humanity and women, keeping the truth and friendship, and having intelligence to protect oneself, will make society livable. This means that the Five Precepts are already being observed in the current society.

Keywords: The Five Precepts, The Value, Life and Society

บทนำ

หนังสือเรื่อง “ศิลป 5 คุณค่าของชีวิตและสังคม” แต่งโดย พระมหาสุทิตย์ อาภากร, ดร. เป็นหนังสือที่มีขนาดประมาณครึ่งกระดาษ A4 ตีพิมพ์เมื่อเดือนสิงหาคม พ.ศ. 2558 จัดพิมพ์โดย โครงการสร้างเสริมสุขภาพและการเรียนรู้ตามแนวพระพุทธศาสนา สถาบันวิจัยพุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) มีจำนวนทั้งสิ้น 38 หน้า หน้าปกหนังสือด้านขวาเป็นรูปดอกบัว ดอกบัวนั้นเป็นสัญลักษณ์ทางพุทธศาสนา ตัวอย่างเช่น พระพุทธเจ้าเวลาประทับนั่ง ยืน เดิน มีดอกบัวมารองรับเสมอ ส่วนด้านซ้ายเป็นรูป สมเด็จพระมหาธีรราชเจ้ามกุฎมหาราช ผู้ปฏิบัติหน้าที่สมเด็จพระสังฆราช ตรงกลางเป็นชื่อหนังสือ “ศิลป 5 คุณค่าของชีวิตและสังคม” เขียนด้วยตัวอักษรสีน้ำเงิน พื้นปกหนังสือสีครีม ส่วนปกหลัง เป็นข้อความคติธรรมของเจ้าประคุณ สมเด็จพระมหาธีรราชเจ้ามกุฎมหาราช ผู้ปฏิบัติหน้าที่สมเด็จพระสังฆราช ว่า ศิลป 5 เป็นหลักประกันของมนุษย์ เป็นสากล ไม่ว่าจะนับถือศาสนาใดๆ ถ้าประพฤติดี ปฏิบัติชอบ ก็ชื่อว่ามีศิลป 5 “

พระมหาสุทิตย์ อาภากร, ดร. ปัจจุบัน คือ พระสุธีรัตนบัณฑิต คณบดีบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย และเจ้าอาวาสวัดสุทธิวาราม กรุงเทพมหานคร ท่านเป็นพระนักวิชาการ นักคิด นักเขียนมีผลงานทางพระพุทธศาสนา มีผลงานทางวิชาการพระพุทธศาสนามากมายหลายเรื่อง ผลงานของท่านที่เป็นที่รู้จัก เช่น สุขที่ได้ธรรม, CSR เชิงพุทธอนนเจริญกรุง วัด บ้าน ชุมชน และถนนแห่งการเปลี่ยนแปลง, การส่งเสริมสุขภาพด้านอาหารและโภชนาการของสามเณรในจังหวัดพะเยา, เส้นทางสู่เซน เป็นต้น

ในหนังสือเล่มนี้ผู้เขียนยังได้เขียนถึง ปราชญ์เมธีพระพุทธเจ้าศาสดาของศาสนาและเจ้าลัทธิต่างๆ ต่างขบคิดถึง ความเป็นจริงของมนุษย์ และสิ่งต่างๆ ว่า ธรรมชาติของมนุษย์มีพื้นฐานของ ความเห็นแก่ตัว และก็มองเห็นว่า มนุษย์มีจิตสำนึกแห่งความดีงาม ในตัวเองด้วย ถ้าวันใด มนุษย์มีความเห็นแก่ตัวเพราะอาศัยความโลภ ความโกรธ และความหลงเป็นพื้นฐาน วันนั้น มนุษย์ก็สามารถที่จะกระทำการใดๆ ที่เป็นฝ่ายอกุศลได้ เช่น ประหัตประหาร ทำลาย ทำร้าย ลักขโมย ฆ่าข่มขืน หลอกหลวง หรือก่ออาชญากรรมได้ทุกอย่าง แต่ถ้าวันใด มนุษย์มีจิตสำนึกแห่งความดีงาม อาศัยความเมตตา กรุณา และใช้สติปัญญา เป็นกำลังแห่งตน วันนั้น มนุษย์จะสามารถสร้างสรรค์สิ่งที่ดีงาม ทั้งต่อตนเอง เพื่อนมนุษย์ สรรพสัตว์ และสรรพสิ่งได้อย่างน่าสรรเสริญ ทั้งนี้ ความรัก ความสามัคคี ความเกื้อกูลต่อกันที่จะเกิดขึ้น จะส่งผลให้เกิดสังคมแห่งความสุข และความเกื้อกูลต่อการพัฒนาชีวิตที่ดีร่วมกัน

โครงสร้าง และเนื้อหาของหนังสือ

1. โครงสร้างของหนังสือ

หนังสือศิลป 5 คุณค่าของชีวิตและสังคม ผู้เขียนท่านให้พิจารณาถึง “หลักการอยู่ร่วมกัน” เพื่อให้สังคมเกิดความสงบสุข มีการพัฒนาคุณภาพชีวิต มีการจัดการและคุ้มครองชีวิตที่ดีร่วมกัน ปราศจากการทำลาย ทำร้าย ลักขโมย ฆ่าข่มขืน ไม่มีการหลอกหลวง ปราศจากยาเสพติด และการก่ออาชญากรรม เป็นสังคมที่ไว้วางใจซึ่งกันและกัน และเป็นสังคมที่เกื้อหนุนต่อการพัฒนาชีวิตที่องงาม ในหนังสือเล่มนี้มีโครงสร้างที่สำคัญ คือ

ศิลป 5 คุณค่าของชีวิตและสังคม หลักการอยู่ร่วมกันเพื่อให้สังคมเกิดความสงบสุข มีการพัฒนาคุณภาพชีวิต มีการจัดการและคุ้มครองชีวิตที่ดีร่วมกัน

ศิลป 5 คืออะไร ศิล 5 เป็นบทบัญญัติพื้นฐานของพระพุทธศาสนา เป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดความดีงามต่อบุคคล และสังคม อาณิสสและประโยชน์ของการรักษาศิล 5 ทำให้โรคทรัพย์สมบัติ, มีชื่อเสียงอันดีงาม, มีความองอาจเมื่อไปสู่ท่ามกลางผู้คน, ไม่เป็นผู้หลงสติในขณะที่เสียชีวิต และหลักจากเสียชีวิตแล้วย่อมเข้าถึงสุคติ

การรักษาศิล 5 คือ การมีเจตนาหรือความตั้งใจที่จะไม่ประพฤตินทางเสียหายต่อชีวิต ทรัพย์สิน ครอบครัวของผู้อื่น

ศิลป 5 และเบญจธรรม 5 : คุณค่าของชีวิตและสังคม ศิล 5 เป็นเสมือนกติกาของชีวิตและสังคมที่จะทำให้คนอยู่ร่วมกันอย่างสันติ เมื่อบุคคลดำเนินตามหลักศิลป 5 ควบคู่กับเบญจธรรมแล้ว ย่อมจะสร้างสังคมให้เกิดสันติภาพขึ้นได้

ศิลป 5 กับความสุข เป็นอีกหลักการหนึ่งที่มีความสัมพันธ์กับความสุข ความเจริญในชีวิตและสังคมเป็นอีกหลักการหนึ่งที่มีความสัมพันธ์กับความสุข ความเจริญในชีวิตและสังคม

ศิลป 5 กับสุขภาวะทางสังคม การมีความปลอดภัยในการดำเนินชีวิตในสังคม

ศิลป 5 กับการแก้ปัญหาสังคม การรักษาศิล 5 จึงเป็นการแก้ปัญหาสังคม ทำให้ผู้คนในสังคมอยู่ร่วมกันอย่างสันติ

ศิลป 5 กับการดำเนินชีวิตในสังคมปัจจุบัน การมีศิลป 5 เป็นพื้นฐานของการดำเนินชีวิตเท่านั้น จึงจะทำให้บุคคลและสังคมได้รับความสุข

2. เนื้อหาของหนังสือ

พระมหาสุทิตย์ อาภากรโร, ดร. ได้อธิบายเกี่ยวกับศิลป 5 คุณค่าของชีวิตและสังคมว่า ศิล 5 คุณค่าของชีวิตและสังคม หลักการอยู่ร่วมกันเพื่อให้สังคมเกิดความสงบสุข มีการพัฒนาคุณภาพชีวิต มีการจัดการและคุ้มครองชีวิตที่เข้าร่วมกัน ปราศจากการทำลาย ทำร้าย ลักขโมย ชำข่มขืน ไม่มีการหลอกลวง ปราศจากยาเสพติด และการก่ออาชญากรรม เป็นสังคมที่ไว้วางใจซึ่งกันและกัน และเป็นสังคมที่เกื้อหนุนต่อการพัฒนาชีวิตทั้งองกาม

ศิลป 5 คืออะไร ศิล 5 เป็นบทบัญญัติพื้นฐานของพระพุทธศาสนา เป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดความดีงามต่อบุคคลและสังคม โดยมีนัย ดังนี้

ศิลป 5 คือ บทบัญญัติพื้นฐานของการอยู่ร่วมกันในสังคม การล่วงละเมิดศิลป ก็คือ การล่วงละเมิดหลักการอยู่ร่วมกันของสังคม เพราะเป็นการเบียดเบียนตนเองและผู้อื่นให้เดือดร้อน การอยู่ร่วมกันในสังคมจึงต้องมีหลักการพื้นฐานของการอยู่ร่วมกัน

ศิลป 5 คือ หลักประกันของชีวิต

ศิลป 5 คือ หลักมนุษยธรรม

ศิลป 5 คือ จิตสำนึกแห่งความดีงาม

ศิลป 5 คือ ความรักในตนเองและเพื่อนมนุษย์

ศิลป 5 คือ การสร้างสันติภาพสากล

ศิลป 5 คือ เครื่องบ่งชี้ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์

ศิลป 5 คือ คุณธรรมพื้นฐานของสังคม

อานิสงส์และประโยชน์ของการรักษาศิล ๕ การรักษาศิล ๕ ตามหลักพระพุทธศาสนา เป็นวิธีการทำบุญอย่างหนึ่ง พระพุทธศาสนากล่าวถึงอานิสงส์การรักษาศิลไว้ 5 ประการ(พระไตรปิฎกภาษาไทย 10/150/94-95) คือ

- 1) ย่อได้โลกทรัพย์สมบัติมากมาย
- 2) ชื่อเสียงอันดีงามย่อมจรจายไป
- 3) มีความองอาจเมื่อไปสู่ท่ามกลางผู้คน
- 4) ไม่เป็นผู้หลงสติในขณะเสียชีวิต
- 5) หลีกจากเสียชีวิตแล้วย่อมเข้าถึงสุคติ

ในขณะที่หลวงปู่มั่น พระมหาเถระในสังคมไทยกล่าวถึงอานิสงส์ของการรักษาศิล ว่า

- 1) ทำให้อายุยืนปราศจากโรคภัยเบียดเบียน
- 2) ทรัพย์สมบัติที่อยู่ในความปกครอง มีความปลอดภัยจากโจรผู้ร้ายเบียดเบียนทำลาย
- 3) ครอบครัว ลูกหลาน สามี ภริยาอยู่ด้วยกันเป็นผาสุก
- 4) ผู้อะไร มีผู้เคารพเชื่อถือ คำพูดมีเสน่ห์เป็นที่จับใจไพเราะ
- 5) เป็นผู้มั่งคั่งปัญญาดีและเฉลียวฉลาด

โทษของการละเมิดศิลป

พระผู้มีพระภาคเจ้าทรงแสดงโทษของการละเมิดแก่ชาวปาฏลีคามในมหาปริณิพพานสูตรมี 5 ประการ (พระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2539) คือ

- 1) ย่อมเข้าถึงความเสื่อมโลกทรัพย์อย่างมาก

- 2) กิตติศัพท์ที่ชั่วของผู้ที่สละยอมกระดองไป
- 3) เป็นผู้ก่อเหตุนำไปสู่ชุมชนใดๆ
- 4) ย่อมเป็นผู้หลงทำกาละ
- 5) เมื่อตายไปย่อมเข้าถึงอบาย ทุกคติ วินิบาต

การรักษาศิลป 5 ในทางพระพุทธศาสนา คือการมีเจตนาหรือความตั้งใจที่จะไม่ประพฤตินทางเสียหายต่อชีวิต ทรัพย์สิน ครอบครัวของผู้อื่น

ศิลป 5 และเบญจธรรม 5 : คุณค่าของชีวิตและสังคม ศิล 5 เป็นเสมือนกติกาของชีวิตและสังคมที่จะทำให้คนอยู่ร่วมกันอย่างสันติ เมื่อบุคคลดำเนินตามหลักศิลป 5 ควบคู่กับเบญจธรรมแล้ว ย่อมจะสร้างสังคมให้เกิดสันติภาพขึ้นได้

- 1) เมตตากรุณา ได้แก่ ความรัก ความปรารถนาดีต่อผู้อื่นให้มีความสุข
- 2) สัมมาอาชีวะ ได้แก่ การประกอบอาชีพที่สุจริต
- 3) กามสังวร ได้แก่ สำรวมระวังสามารถควบคุมตนในทางกามารมณ์ได้
- 4) สัจจะ ได้แก่ การมีความจริงใจ มีความซื่อตรงต่อตนเองและและต่อบุคคลอื่น
- 5) สติสัมปชัญญะ ได้แก่ ความระลึกได้ รู้สีกตัวอยู่เสมอ ไม่ประมาทในการดำเนินชีวิต

ศิลป 5 กับความสุข ศิล 5 เป็นอีกหลักการหนึ่งที่มีความสัมพันธ์กับความสุข ความเจริญในชีวิตและสังคม หากบุคคลมีศิลปเป็นพื้นฐานการประกอบกิจการต่างๆในชีวิตเพราะไม่ขัดต่อศีลธรรม จริยธรรมอันดีงามของสังคม

ศิลป 5 กับสุขภาวะทางสังคม ศิล 5 ปัจจุบันหลายประเทศมีการพัฒนาประเทศในเส้นทางของการเสริมสร้างสุขภาวะทางสังคมใน 4 ด้าน คือ การพัฒนาด้านกายภาพ ด้านสังคม(ศิลป) ด้านจิตใจ และด้านปัญญา หากประเทศไหน สังคมไหน ชุมชนไหน มีการพัฒนาใน 4 ด้าน ดังกล่าว ประเทศนั้นถือว่ามีการพัฒนาในทิศทางที่ตอบสนองต่อการพัฒนาที่ยั่งยืน เกณฑ์ดัชนีชี้วัดความสุขและการพัฒนาสุขภาวะทางสังคม 4 ประการนั้น หากจะพิจารณาจากหลักการทางพระพุทธศาสนา จะพบว่า มีส่วนคล้ายคลึงกัน ดังนี้

1) ดัชนีสุขภาวะทางกาย เช่น การมีสุขภาพที่ดี มีการแสดงหาทรัพย์สินที่ถูกต้อง ไม่เบียดเบียนผู้อื่นให้เดือดร้อน

- 2) ดัชนีสุขภาวะทางสังคม เช่น การมีความปลอดภัยในการดำเนินชีวิตในสังคม
- 3) ดัชนีสุขภาวะทางจิตใจ เช่น การมีความดีงามภายในจิตใจ การมีความเมตตา กรุณา
- 4) ดัชนีสุขภาวะทางปัญญา เช่น การมีสติปัญญา มีความรู้มีความเข้าใจชีวิตและโลก

ตามความเป็นจริง มีเหตุผล สามารถพิจารณาเห็นปัจจัยต่างๆ อันเป็นสาเหตุของความสุขและความทุกข์ในชีวิตได้

ศิลป 5 กับการแก้ปัญหาสังคม การล่วงละเมิดศิลป 5 เป็นทั้งสาเหตุและปัจจัยของการก่อคดีอาชญากรรม เป็นการกระทำที่ทำให้สังคมเดือดร้อนทั้งต่อบุคคลและสังคม ดังนั้น การรักษาศิลป 5 จึงเป็นการแก้ปัญหาสังคม ทำให้ผู้คนในสังคมอยู่ร่วมกันอย่างสันติ

โดยสรุปศิลป 5 มีคุณค่าด้านสังคมดังนี้ ศิล 5 เป็นหลักการพื้นฐานที่มีความสำคัญทั้งในเชิงส่วนตัวและสังคมในพระพุทธศาสนา เป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างสังคมที่สงบสุขและเสริมสร้างคุณธรรมให้แก่บุคคล โดยสามารถสรุปความสำคัญของศิลป 5 ได้ดังนี้:

1. **สร้างหลักการอยู่ร่วมกันในสังคม** ศิล 5 เป็นเครื่องมือที่ช่วยสร้างความสงบสุขในสังคม โดยการปฏิบัติตามศิลป 5 จะช่วยลดความขัดแย้งและอาชญากรรมในสังคม เช่น การไม่ฆ่าหรือทำร้ายผู้อื่น การไม่ลักขโมย และการไม่หลอกลวง ทำให้สามารถอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างเป็นสุขและปลอดภัย

2. **การสร้างความดีงามทางมนุษยธรรม** ศิล 5 ส่งเสริมให้บุคคลมีจิตสำนึกที่ดี ทำให้มีความรักและความปรารถนาดีต่อผู้อื่น เช่น การห้ามไม่ให้เบียดเบียนชีวิตและทรัพย์สินของผู้อื่น ส่งผลให้การอยู่ร่วมกันในสังคมเป็นไปอย่างมีคุณค่า

3. **เสริมสร้างสันติภาพในสังคม** การรักษาศิล 5 เป็นการส่งเสริมสันติภาพทั้งในระดับบุคคลและสังคม การไม่ก่อให้เกิดความรุนแรงหรือการทุจริตภายในสังคมทำให้เกิดความไว้วางใจซึ่งกันและกัน (สมเด็จพระมหาธีรราชเจ้า, 2557) การรักษาศิล 5 จึงมีส่วนสำคัญในการสร้างสังคมที่มีความสมานฉันท์

3. **การป้องกันอาชญากรรม** การละเมิดศิลป 5 เป็นสาเหตุหลักของการเกิดอาชญากรรมและปัญหาสังคมต่างๆ เช่น การฆ่าฟัน การขโมย หรือการหลอกลวง การรักษาศิล 5 จะช่วยลดโอกาสในการเกิดอาชญากรรมในสังคม (พระมหาสุทิตย์ อาภากร, 2558)

บทวิจารณ์

1. สารระเนื้อหาของหนังสือ

หนังสือเรื่อง “ศิลป 5 คุณค่าของชีวิตและสังคม” แต่งโดย พระมหาสุทิตย์ อาภากร, ดร. ผู้วิจารณ์เห็นว่าการจัดโครงสร้างของหนังสือมีความเหมาะสม ด้วยการแบ่งเนื้อหา ที่ลงตัว ลำดับการนำเสนอเนื้อหาเป็นลำดับขั้นตอนได้ชัดเจน ศิล 5 แม้จะมีความหมายหลายอย่างแต่โดยทั่วไปมักแปลกันว่า ปกติ คือ ปกติของกายของวาจาซึ่งโดยปกติจะสงบไม่รุกราน ไม่เบียดเบียน ทำร้ายใคร แต่เมื่อละปกติคือผิดปกติ ก็ไม่สงบ รุกรานทำร้ายผู้อื่น ด้วยอำนาจของจิตใจที่ผิดปกติ เพราะโลภะ โทสะและโมหะ (พระมหาทองม้วน สุทธิจิตโต, 2551) ศิล 5 เป็นมรรควิธีและเป้าหมายของการพัฒนาชีวิตที่งดงามและการจัดการเพื่อคุ้มครองชีวิตที่ดีร่วมกัน เมื่อใดบุคคลเป็นผู้เว้นขาดจากการฆ่าสัตว์ การรักทรัพย์....การประพฤติดีในกาม.....การพูดเท็จ....การเสพของมีนเมาคือ สุราละเมรัย อันเป็นเหตุแห่งความประมาท....เมื่อนั้น...ชื่อว่า เป็นผู้มีศิลปด้วยเหตุเพียงเท่านั้นแล...(พระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2539) การรักษาศิล 5 ตามหลักพระพุทธศาสนา เป็นวิธีการทำบุญอย่างหนึ่ง ศิล 5 เป็นเบื้องต้น เป็นที่ตั้ง เป็นบ่อเกิดแห่งคุณความดีทั้งหลายและเป็นประธานแห่งธรรมทั้งปวง เพราะฉะนั้นพึงชำระศิลปให้บริสุทธิ์ (พระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2539) กลิ่นกฤษณาและกลิ่นจันทร์ ยังหอมน้อยกว่า กลิ่นหอมของผู้มีศิลป ซึ่งหอมฟุ้งจรไกลถึงปวงเทพไทเทวาและมนุษย์ทั้งหลาย (พระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2539)

พระมหาสุทิตย์ อาภากร, ดร. ได้อธิบายเกี่ยวกับศิลป 5 ซึ่งเป็นหลักพื้นฐานของการอยู่ร่วมกันในสังคม โดยมีคุณค่าในการสร้างความสงบสุขและพัฒนาคุณภาพชีวิต ศิล 5 คือบทบัญญัติพื้นฐานของพระพุทธศาสนา ช่วยสร้างสังคมที่ไม่มีการทำร้าย ลักขโมย ฆ่าข่มขืน หรือก่ออาชญากรรม สร้างสังคมที่ไว้วางใจและเกื้อหนุนต่อการพัฒนาชีวิต

ศิลป 5 ยังมีคุณค่าต่อมนุษย์และสังคม เช่น เป็นหลักประกันของชีวิต, การสร้างสันติภาพ, ความรักในตนเองและผู้อื่น, และเป็นเครื่องบ่งชี้ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ นอกจากนี้ยังมีอันสืบเนื่องจากการรักษาศิล 5 ได้แก่ โภคทรัพย์, ชื่อเสียง, ความองอาจ, ความไม่หลงสติเมื่อเสียชีวิต และการเข้าถึงสุคติหลังความตาย

ในทางตรงกันข้าม การละเมิดศิลป 5 จะนำไปสู่โทษต่างๆ เช่น การสูญเสียโอกาสทรัพย์, ชื่อเสียงที่เสื่อม, การไม่เป็นที่ยอมรับในสังคม, การหลงทำกาลละ และการตกสู่ทุกข์

การรักษาศิลป 5 ควบคู่กับเบญจธรรม 5 (เมตตากรุณา, สัมมาอาชีวะ, กามสังวร, สัจจะ, สติสัมปชัญญะ) จะช่วยสร้างสังคมที่สันติและมีความสุข นอกจากนี้ การรักษาศิลป 5 ยังมีความสัมพันธ์กับสุขภาวะทางสังคม โดยการพัฒนาใน 4 ด้าน (กายภาพ, สังคม, จิตใจ, และปัญญา) ถือเป็นการพัฒนาที่ตอบสนองต่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

การล่วงละเมิดศิลป 5 ยังเป็นสาเหตุของการก่ออาชญากรรม และการรักษาศิลป 5 จึงมีความสำคัญในการแก้ปัญหาสังคม ทำให้สังคมอยู่ร่วมกันอย่างสันติ .

2. ความสำคัญต่อองค์ความรู้ ประเด็นที่ถือว่าเป็นข้อเด่นที่น่าสนใจมากที่สุดของหนังสือเรื่อง “ศิลป 5 คุณค่าของชีวิตและสังคม” พระมหาสุทิตย์ อาภาโร, ดร. ได้อธิบายเรียบเรียงเนื้อหา ลำดับขั้นตอนของเนื้อหา และเขียนอธิบายศิลป 5 ที่ทำให้ผู้อ่านทุกระดับได้เข้าใจ ในเนื้อหาได้ง่ายขึ้น สามารถนำไปปฏิบัติได้ ซึ่งผู้วิจารณ์จะขอแยกแยะให้เห็นเป็นประเด็นข้อดีและข้อด้อยของหนังสือเล่มนี้ ดังนี้

3. ข้อดีของหนังสือ

1) การใช้คำ สำนวน รูปประโยคและการเขียนบรรยายเข้าใจง่ายตลอดทั้งเล่ม เป็นการบรรยายที่น่าสนใจความสำคัญเกี่ยวกับศิลป 5 มาเป็นหลักในการดำเนินเรื่อง

2) ชี้ประเด็นเกี่ยวกับการรักษาศิลป 5 การเน้นให้เด่นชัดแล้วอธิบายเพิ่มเติมอย่างหลากหลายในประเด็นย่อยๆ

3) อธิบายอานิสงส์และประโยชน์ของการรักษาศิลป 5 เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจคุณค่าของศิลป 5 ที่มีต่อการดำเนินชีวิตในสังคมปัจจุบันอย่างไร เพื่อให้ผู้อ่านได้เข้าใจง่ายขึ้น

4. ข้อด้อยของหนังสือ

1) การรักษาศิลป ๕ ในหนังสือเล่มนี้แม้จะมีประโยชน์มากมาย แต่ก็มีข้อด้อยหรืออุปสรรคที่อาจเกิดขึ้นได้โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสถานการณ์ที่ต้องเผชิญกับความท้าทายหรือความจำเป็นที่ขัดแย้งกับศิลป เช่น การต้องโกหกเพื่อปกป้องผู้อื่น หรือการต้องฆ่าสัตว์เพื่อเอาชีวิตรอด

2) ในบางประเด็นการตีความศิลปอาจมีความแตกต่างกัน ทำให้เกิดความเข้าใจผิดและนำไปสู่การปฏิบัติที่ขัดแย้งกันได้.

5. คุณค่าและคุณูปการของหนังสือ

การที่จะรู้คุณค่าและคุณูปการของหนังสือเล่มนี้ จะต้องศึกษาและทำความเข้าใจความหมายของศิลปแต่ละข้ออย่างลึกซึ้ง จะช่วยให้สามารถประยุกต์ใช้ศิลปได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมกับสถานการณ์ องค์ความรู้ที่ได้จากศิลป 5 คือคุณค่าของชีวิตและสังคม อานิสงส์และประโยชน์ของการรักษาศิลป 5 ศิล 5 และเบญจธรรม 5 : คุณค่าของชีวิตและสังคม ศิล 5 กับความสุข ศิล 5 กับสุขภาวะทางสังคม ศิล 5 กับ การแก้ปัญหาสังคม ศิล 5 กับ การดำเนินชีวิตในสังคมปัจจุบัน สังคมไทยในปัจจุบัน นับว่าเป็นความยากลำบาก ต่อการรักษาคุณธรรมจริยธรรม ปัจจัยหลักของการสร้างสังคมให้น่าอยู่ การมีศิลป 5 เป็นพื้นฐานของการดำเนินชีวิตเท่านั้น จึงจะทำให้บุคคลและสังคมได้รับความสุข การใช้หลักเบญจธรรม คือความมีเมตตากรุณา การตั้งใจประกอบอาชีพสุจริต การให้เกียรติยกย่องความเป็นมนุษย์และสตรีเพศ การรักษาสัจจะและมิตรภาพ รวมทั้งการมีสติปัญญาเพื่อรักษาตน จะทำให้สังคมน่าอยู่ ก็เท่ากับว่า เป็นการรักษาศิลป 5 ได้แล้วในสังคมปัจจุบัน

สรุป

หนังสือ “คีล 5 คุณค่าของชีวิตและสังคม” ให้ความหมายเกี่ยวกับคีล 5 คุณค่าของชีวิตและสังคม คีล 5 คืออะไร อานิสงส์และประโยชน์ของการรักษาคีล 5 การรักษาคีล 5 คีล 5 และเบญจธรรม 5 : คุณค่าของชีวิตและสังคม คีล 5 กับความสุข คีล 5 กับสุขภาวะทางสังคม คีล 5 กับการแก้ปัญหาสังคม คีล 5 กับการดำเนินชีวิตในสังคมปัจจุบัน

ดังนั้น จึงเห็นได้ว่า คีล 5 เป็นหลักมนุษยธรรม เป็นคุณธรรมประจำตัวของคนเราทุกคนในโลกที่ดี เป็นนิจศีล ซึ่งมีประจำตัวของทุกคนอยู่แล้ว คือ ทุกคนปฏิบัติตัววางตนเป็นปกติวิสัย ตามธรรมดากันอยู่แล้ว จึงอยู่ด้วยกันมาอย่างสุขสงบกัน เมื่อปฏิบัติตรงตามหลัก คือ ไม่ฆ่ากัน ไม่ลักขโมยกัน ไม่ประพฤติผิดในกามประเวณี ไม่โกหกหลอกลวงกัน ไม่ดื่มกินสุรายาเมา ก็ถือว่ามียคีล 5 แล้ว ดังนั้น จึงกล่าวได้ว่า “คีล 5 คุณค่าของชีวิตและสังคม” ทำให้ชีวิตและสังคมอยู่เย็น เป็นสุข คือ อยู่แล้วเย็นกายเย็นใจ สบายกายสบายใจ ปลอดภัย ทุกหนแห่งในโลกนี้

เอกสารอ้างอิง

- พระมหาสุทิตย์ อาภากร. (2558). คีล 5 คุณค่าชีวิตและสังคม. นนทบุรี: บริษัท ดีไซน์ ดีไลต์ จำกัด.
 พระมหาทองม้น สุทิจิตโต. (2551). คีลเป็นอาภรณ์อันประเสริฐ. กรุงเทพมหานคร: บุญศิริการพิมพ์.
 มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. (2539). พระไตรปิฎกฉบับภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
 กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.